

Kwartaalschrift van de Historische Vereniging Old Keurle

Opgericht 15 februari 1984

jaargang 21 nummer 3 (3ste kwartaal 2004)

Van de voorzitter

Er waren toch nog wat activiteiten die het vermelden waard zijn.

Onze eindredacteur Hans Tornij was 27 juli 25 jaar getrouwd met zijn Erika en wij hebben op de receptie in Lichtenvoorde de gelukwensen van bestuur, redactie en leden overgebracht. De uitnodiging ontvingen wij per post, met een eigen ontwerp postzegel. Heel leuk.

We kregen van de familie Bosch uit Varssel een aanbod om wat schoven gerst (gaste) te komen maaien met de zigt, als aanvulling op de aanwezige schoven rogge en haver die wij al bij de dorsmolen hadden opgesteld. De gaste ontbrak nog, dus het aanbod was zeer welkom. Enkele bestuursleden onder deskundige leiding van Gert Jan Kleyn Winkel, zijn met de zigt, een kleine verkorte zeis, bij de familie Bosch gerst gaan maaien. Foto's voor het archief zijn er ook nog gemaakt en de schoven staan inmiddels bij de landbouwwerktuigen bij Cactus Annie. Dank aan de familie Bosch.

Op de braderie waren we ook weer vertegenwoordigd voor het geven van informatie over onze vereniging. Het was er druk, heet en erg gezellig. Leuk om te doen.

Zoals u weet zijn we met twee grote klussen bezig voor de uitgifte van boeken. De werkzaamheden vorderen goed, maar het is een groot karwei. Voor de eindredactie, de indeling van de hoofdstukken, het plaatsen van de foto's kortom het aanzien van de boeken, gaan we bij deskundigen te rade voor het zetten van 'de puntjes op de i'.

We proberen de uitgifte nog dit jaar te realiseren, met name het boek onder de werknaam: "Ruurlo in de twintigste eeuw".

In privé hebben we spannende dagen.

Op 12 augustus horen we de uitslag van de scan en de e.v. verdere voortgang van de behandeling.

Wij houden u op de hoogte.

Martin Kok, voorzitter.

Van het secretariaat

Het nieuwe seizoen staat weer voor de deur.

Reina en Ineke, die het winterprogramma verzorgen, hebben weer hun best gedaan om een zo goed mogelijk programma vast te stellen hetgeen u in deze Kroezeboom kunt lezen.

Verder hebben we op 4 augustus weer op de jaarlijkse braderie gestaan en zoals gewoonlijk weer veel belangstelling gehad.

Op 14 juli hebben we in een bestuursvergadering besloten om een locatie voor onze vereniging af te huren in het nieuw te bouwen Kulturhus.

Leo Besselink.

Winterprogramma 2004-2005 Historische Vereniging Old Reurle

13 Oktober 2004

“Zwerftocht door de Koninklijke Houtvesterij het Loo” te Apeldoorn, een biologische en historische benadering door de heer G.Maassen.

14 november 2004

Derk Jan ten Hoopen, schrijver van gedichten en verhalen in het Achterhoeks dialect, leest voor uit zijn dichtbundels en vertelt over zijn werk als “hoesdokter”.

8 december 2004

De heer Hazewinkel uit Eibergen vertelt volksverhalen n.a.v. de feestdagen in deze decembermaand. Ook test hij uw kennis van oude gebruiksvoorwerpen.

12 januari 2005

Recente opgravingen in Ruurlo hebben aangetoond dat hier al ver voor onze jaartelling mensen woonden. Daarom deze lezing: “Neanderthalers – de oudste inwoners van Gelderland” door de heer D. Schlüter.

9 februari 2005

Dialezing “Zicht op het nabije Rheinland” door de heer J. Berends, inmiddels welbekend.

Geschiedenis, opkomst van kastelen en steden en het landschap van dit mooie gebied.

O.a. komen aan de orde Kleef, Kalkar, Kevelaer en Walbeck. Misschien maken we weer een prachtige dagtocht naar deze streek, als genoeg mensen zich daarvoor aanmelden.

9 maart 2005

In samenwerking met de openbare bibliotheek Ruurlo en in het kader van de boekenweek die als thema heeft Geschiedenis -spiegel van Holland zal voor ons optreden de heer **Koos van Zomeren** met: Onze geschiedenis in boeken.

De avond begint met een ledenvergadering om 19.15 uur tot 19.45 uur.

Om 20.00 uur begint de heer Van Zomeren met zijn lezing.

13 April

De bekende fotograaf uit Ruurlo Ad van Roosendaal vertoont een aantal van zijn schitterende dia producties. O.a. “De rijke historie van de Gelderse Hanzesteden Zutphen en Doesburg.

Deze avond houden we samen met het Historisch Genootschap Lochem Laren Barchem.

Alle avonden worden gehouden bij de Luifel en beginnen om 20.00 uur.

Uitgebreide informatie krijgt u t.z.t. in “Contact” en in ons orgaan de Kroezeboom.

We hopen dat het weer gezellige avonden worden. Tot Ziens op 13 oktober.

Ineke en Reina.

Persbericht Oost-Gelderse Contactdag 2004 voor Genealogie, Boerderij- en Streekgeschiedenis

Op zaterdag 18 september 2004 wordt in Groenlo de 9^e Oost-Gelderse Contactdag voor Genealogie, Boerderij- en Streekgeschiedenis gehouden.

04.26 (02)

De opzet van deze contactdag is, om net als in andere jaren, de beoefenaren van genealogie boerderij- en streekgeschiedenis de mogelijkheid te bieden om op een ongedwongen wijze met elkaar in contact te komen en om te zien en laten zien wat er allemaal op dat gebied geboden wordt.

Als standhouders zijn op deze Contactdag aanwezig genealogische verenigingen, oudheidkundige en cultuurhistorische verenigingen, uitgevers op het gebied van (streek)geschiedenis, archieven; bibliotheken; aanbieders van genealogische computerprogramma's, antiquariaten enz. Ook is er weer aandacht voor hoe internet als bron van informatie gebruikt kan worden bij genealogisch onderzoek.

Op deze Contactdag treft u standhouders uit Nederland aan maar ook enkele uit het Duitse grensgebied.

De Contactdag wordt gehouden op zaterdag 18 september 2004 in het Cultureel Centrum "De Bron", de voormalige kerk aan de Ruurloseweg, in de nabijheid van het centrum van Groenlo. Bezoekers zijn welkom van 10.00 tot 16.00 uur. De toegang is evenals de vorige keren weer gratis.

Deze Contactdag wordt georganiseerd door een Werkgroep uit een viertal organisaties, zijnde :

- Oudheidkundige Vereniging Groenlo;
- Nederlandse Genealogische Vereniging, afdeling Achterhoek;
- Oostgelders Tijdschrift voor Genealogie en Boerderijonderzoek (OTGB);
- Werkgroep voor Familie- en Boerderijgeschiedenis in Oost Gelderland.

Voor inlichtingen over deze Oost-Gelderse Contactdag kunt u terecht bij de voorzitter van de Werkgroep Jos M.G.Lankveld, tel. 0481-373478 (e-mail: lankveld.josmg@planet.nl) of Johan Hiddink, tel. 0318-618618 (e-mail: jenghiddink@hetnet.nl).

Mei 2004

Nie-j Reurle ????

Oh minister Kempkes, wat hei'j edaon?
Ie heb ons op straote laoten staon !
Ie heb alles deur mekare e'gooid
en 't dus veur óns totaal verknooid.
Demokratie is oe leus; wie hebt 't veur 't zeggen.....
't Resultaat mot wie echter ánders uutleggen.
Ons Reurle , 't hartje van de Achterhoek,
kreeg zelfs van kamerleden bezoek.
Maor toch werden wie bie andere plaatsn in-ebracht,
en dat haw dus van oe niet verwacht.
Reorganisatie ieder steet der met klaor.
En a'j bekiect wat der was veur 50 jaor:
'n Coöperatie, 'n botterfabriek,
'n station, 'n klompenfabriek,
'n gemeentehuus, den olden en later 't kasteel.
Niks blif der noe van dat olde Reurle nog heel.
Ie bunt nog vólle slimmer as al die andern,
Want deur oe zal heel Reurle verandern.
Ons trotse gemeentehuus hef af edaon.
Noe mow naor Borclo hen gaon,
aw mot hebben 'n paspoort of bewies.
En dat wut toch wel wat al te gries.
Noe mot der ok kommen 'n niejen gemeenteraad,
Mensen die'w niet kent die aover ons beslissen gaot.
Ok mow noe nog meer belasting gaon betaaln.
En wie könt dat nergens op verhaaln.
Ik wet wel 't mik ons niet bli-j.
En at ik stemmen mot, gao'k oe wel veurbi-j.

T.S.

Klompenfabriek Swift

Een foto van de voormalige klompenfabriek Swift aan de Groenloseweg.

Naar de Wasserburgen bij Munster

Het was 10 maart, weer een winterse avond en onze club had haar jaarvergadering. Omdat die waarschijnlijk niet zo heel erg lang zou duren had men de heer J. Berends uitgenodigd om eens iets te komen vertellen over de Duitse Wasserburgen in het Münsterland. Dit werd letterlijk en figuurlijk door hem gedaan in vogelvlucht.

De tijd was, gezien de hoeveelheid aan informatie daarover en het enthousiasme van Jan Berends, te kort daarvoor en ook toonden de dia's luchtopnames van de kastelen.

Dat dit weer uitnodigde om samen met hem deze monumenten ook in werkelijkheid te gaan zien was wel te begrijpen, ook al omdat de vorige trips naar Twente en Twickel zo succesvol waren.

Op 3 juni was het dan zo ver. In alle vroegte stond er al een hele groep mensen klaar om met hem op pad te gaan. Het weer was somber en de instapplaats was voor de bus niet bereikbaar vanwege de vele opbrekingen in het dorp. Maar dat weerhield de deelnemers niet om vol goede moed aan de excursie te beginnen.

Na een welkomstwoord door mevr. I.Brinkhuis en een inleiding door de hr. Berends had men de Duitse grens al bijna bereikt en... alsof het zo zijn moest: even later klaarde de lucht op en kon men al genieten van het Münsterse landschap.

Zo toerende vertelde Jan Berends ook al het een en ander over de streek. Zoals bijv. over de tocht van St. Ludger die bisschop van deze streek was. In Billerbeck staat een grote kerk die aan hem gewijd is.

In Rhede ligt het 'Schloss Diepenbrock' Al in de 16^e eeuw was het bestaan er van bekend. Nu is het een hotelconferentieoord.

Bij het plaatsje Gemen, dicht bij Borken is de Landesburg 'Gemen'. Die hoorde toe aan de hogere adel en is nu eigendom van het bisdom Münster.

De Hr. Berends vertelde tussentijds dat er een onderscheid is tussen dorpen die bij een kasteel liggen. En 'Freiheit' is een dorpje dat ontstaan is doordat mensen die hun brood hadden in dat kasteel er dicht bij gingen wonen. Die zijn als het ware met de burcht opgegroeid

Op weg naar Burgt Velen kwamen wij langs het plaatsje Ramsdorf. Ook hier is een kasteel. In de Walburgiskerk staat een Maria-beeld dat in de 18^e eeuw nog in de grote kerk van Winterswijk stond. De architect van de kerk liet duiveltjes het gewelf dragen (een mooie oplossing dus).

De "Burgt Velen" ligt aan de Hamelandroute. Het is een groot kasteel waar later het aangrenzende dorp bij gebouwd is. Oorspronkelijk was Schlaun hier de architect. Het is nu een hotel. En al toerende zagen wij dat er op veel bruggen een beeld stond. Hr. Berends vertelde dat dit in deze streek een goed oud gebruik was. Het stelt de H. Sankt Johann Nepomuk voor, de beschermheilige van bruggen.

Coesfeld is bekend om het "Coesfelder Kreuz"

Het is een kruis in gaffelvorm en de verering daarvan gebeurt al lang, al in de 14^e eeuw.

Na Coesfeld kwamen we in het heuvelachtige gebied de Baumberge met daarin het Dominicaanse klooster Gerle en daarbij het stadje Billerbeck. Wat ook voor ons wetenswaardig was, is dat hier in de omgeving de oorsprong van onze Berkel ligt. Hier hebben we Schloss Hameren aangedaan. Het werd bewoond door "der Freiherr von Twickel" (Ook weer een stukje gemeen met Ruurlo). Van Billerbeck naar Havixbeck (Munster) is maar een klein stukje en daar kwamen we aan bij Haus Havixbeck, ook al bewoond geweest door een 'Twickel'. Een prachtig huis met aan de voorgevel bij de poort een grote leuwenkop. De portier kon hierdoor roepen; "wer da ???" om gevaarlijke lieden buiten te houden.

En dan kwam: Burg Hulshoff, het geboortehuis van de bekende Duitse schrijfster Annette van Drost – Hulshoff. Een knus huisje voor de schrijfster zou men zeggen. Hier was o.a. een portret van Jan van Leiden, een tiran, die behoorde tot de wederdopers.

Het grootste Schloss zagen we in Nordkirchen. Dit was ook een ontwerp van een van de grootste architecten in de 18^e eeuw; de al eerder genoemde Schlaun.

Het was in de 1733 klaar, en heeft wel iets weg van ons paleis "het Loo".

Een van de laatste dochters trouwde met een telg uit het geslacht Esterhazy, een beroemde en grote adellijke familie uit Hongarije. De totale oppervlakte van dit terrein is 78 ha. En men kan er wandelen in lanen die samen 8 km. lang zijn. Nu is het een opleidingsinstituut voor belastingambtenaren

Vanuit Nordkirchen met het kapitale grootse Schloss kwamen wij in Vischering bij het kleine oude burchtje "Burg Vischering" dat al in de 14^e eeuw bestond. Maar in 1525 was het totaal uitgebrand en omdat hier niet de rijke adel woonde is het stukje bij beetje met allerlei materialen en in verschillende stijlen weer opgebouwd. Als men er omheen wandelt lijkt het een kasteeltje dat stond op oude sprookjesplaatjes.

Ook lag hier in de omgeving bij Dülmen het Karthuiserklooster van Marienburg (1476-1804). Dit heeft een grote rol gespeeld in het plaatselijke leven van die tijd. Het is bekend dat er een ridder van het huis Medler omstreeks het jaar 1630 kwam om orde te stellen op onbetaalde/en/of ontvangen tienden of pachten.

In de archieven die er nog van bewaard zijn komen veel namen van plaatsen, boerderijen en bezittingen voor. Zutphen, Neede, Bronkhorst, Keppel, Egginck, Waninck, Mentinck. (Zie ook hiervoor de uitgave "De Tienden van Borculo" door de Hr. Markink)

Op weg naar de volgende burcht kwamen we door Haltern. Hier is uit opgravingen gebleken dat er een Romeinse nederzetting geweest is.

Bij Schloss Lembeck aangekomen ziet men dat de zichtlijn op een unieke manier doorgetrokken is. Men kan kijken vanaf de laan aan de voorkant onder de poort en het kasteel door tot aan het eind van de laan aan de achterkant. Burghard von Westerholt was een van de grondleggers van dit monument. (Deze adellijke tak had ook verbindingen met de bewoners van het Hackfort in Vorden.)

Hier zagen wij mooie gobelins uit de 17^e eeuw. Muren bekleed met prachtig houtsnijwerk. Een groot hemelbed met in het dak een luikje zodat de ziel na het sterven meteen naar de hemel kon, en dikke houten vloeren die er sinds het jaar 1670 in zitten. Het pronkstuk hier was "de Praalhans" (Een hele grote hoekkast, van boven tot onderen gevuld met prachtig porselein en glaswerk door hen zelf ontworpen en vervaardigd in China, of zelfs al bij Villeroy)

Nadat wij onze dorst gelest hadden stapten wij in de bus om weer richting huis te gaan. Bij Schloss Raesfeld werd nog wel even stilgestaan.

Alexander van Velen was begonnen met de bouw van deze Burg. De adellijke familie was erg rijk geworden door de zoutwinning Alexander II heeft veel aan de uitbreiding van het slot gedaan. Aangezien hij ook astronoom was heeft hij daar veel voorzieningen voor laten maken.

In de buurt van Bocholt gekomen was het aan het verkeer te merken dat wij na zo'n dag vol historie en cultuur in het spitsuur terecht gekomen waren. Maar de chauffeur bracht ons keurig op tijd weer in Ruurlo

En daar stapte een groep mensen uit die genoten hadden van een leerzame en mooie dag in het Münsterland, de streek waartoe wij zo'n kleine 400 jaar geleden ook nog behoorden.

Echt een dag voor leden van "OLD REURLE". Als toetje kregen wij ook nog een kleine routebeschrijving van deze dag, zodat men later zelf ook nog eens ergens op bezoek kan gaan. Bestuur, organisatie en Jan Berends, weer bedankt! T.S.

De foto's zijn gemaakt door Leo Besselink.

Boerderijnamen van Ruurlo

Wijk N: **De Haar**

N 1 Klein Wiltink Pasman

Deze boerderij op 't erve Wiltink staat in 1650 al genoteerd als van de heer van Ruurlo (Huis Ruurlo). Bewoners omstreeks 1658 zijn Jan Bartels en zijn gezin. Toen zijn eerste vrouw overleed en hij in 1721 hertrouwde werd de familienaam Pasman.

De boerderij die er nu staat, aan de Haarweg 2, is van 1929.

N 2 Veldhutte

Eerst genoteerde bewoner Jan Albert ter Heurne trouwde in 1713 met Essele Garijtsen op de Veldhutte. In 1723 kwam er nog een tweede woning bij, die er tot 1874 heeft gestaan.

Het adres: Veldhutteweg 2

N 3 Klein Hillebrand

De eerste boerderij dateerde van 1686, alwaar Jan Hillebrand afkomstig van Groot Hillebrand kwam te wonen.

Het adres: Hillebrandsweg 1

N 4 Groot Hillebrand

In 1650 wordt de Hillebrandstede vermeld, afgeleid van de Haer (Grote Haar) met als eigenares de weduwe van Hillebrand Henric.

Tot in het midden van de 19^e eeuw hebben er Hillebrands gewoond.

Het adres: Hillebrandsweg 2

N 4a Hagenbeek Kamperman

In 1919 is deze boerderij gebouwd in opdracht van freule Marie van Heeckeren van Kell. De eerste bewoner was Garrit Jan Kamperman afkomstig van Hagenbek R 11.

Het adres: Hillebrandsweg 3

N 5 Spikker of Kleine Haar

Aanvankelijk werd deze boerderij van omstreeks 1670, met immer twee woningen onder één dak, de Kleine Haar genoemd. In 1743 kwam Dries te Winkel of Spijker aldaar te wonen, zijn nakomelingen noemden zich Spijker.

In 1822 vertrokken zij naar Larenschot P 6. (Spijker wordt uitgesproken als Spieker).

Het adres: Spijkerdijk 2

N 6 De Haar Haderboer (Grote Haar)

Een haar is een zandrug en/of een bouwkamp. De Haar komt in 1488 al voor in de Visitatieboeken van Lochem en de bewoners heetten ter Haar. In 1651 is de hoofdbewoner Henrick Groote Haar. Zijn nakomelingen woonden er tot achter in de 19^e eeuw.

Op dit adres, de Haarweg 3, bevindt zich nu landbouwmechanisatie bedrijf Wensink.

N 7 Hakken

In het verpondingboek van 1650 wordt Hackestede (Haco's stede) van Albert Hacken vermeld. Tot de tweede helft van de 20ste eeuw heeft de familie Hakken er gewoond.

Het adres: Haarweg 1

N 7a Klein Hakken

Klein Hakken is omstreeks 1720 gebouwd voor Willemken Hakken van N 7, die getrouwd is met Joost Vruink. Het blijft een woonhuis tot 1863 en in 1877 wordt het als schuur verkocht aan de familie Hakken op het erf ernaast.

N 8 Vrakkink Groot Wiltink

Wiltink kan de betekenis hebben van wilde enk of enk met veel wild.

Deze boerderij wordt al genoemd in het schattingsregister van Zutphen van 1494. Later worden Berend en Willemken ten Erve genoemd, die een half en een derde deel van het goed Wiltinck in Ruurlo in (binnen) de Landwert op de Haar kopen.

Een landwert bestond uit een dicht begroeiide haag tegen indringers en die tevens diende om het vee op eigen terrein te houden. In 1802 werden de nieuwe bewoners de familie Vrakkink afkomstig van Elschoot R 17. Begin vorige eeuw kwam H. J. Kamperman met familie er te wonen.

Het adres: Haarweg 4

N 9 Muldershuis (Mulderstege)

In 1690 werd alhier Derck Naaldenbarg geboren, later Voezelbrander (jeneverstoker). Vanaf het midden der 17 eeuw woonden er Naaldenbargs tot 1881.

De boerderij die er nu staat is van 1909 en staat aan de Muldersweg 7.

04.30 (06)

N 10 Plasbekke

In het verpondingboek van Zutphen anno 1650 wordt de Plasbekke van Steven Asbecke vermeld. In de 18^e eeuw stond er nog een tweede boerderij bij, genaamd Klein Plasbekke met 2 woningen. De boerderij die er nu nog staat is van 1897.
Het adres: Muldersweg 2

N 11 Kerkwijk

In 1382 komt Kerkwijk voor op de rekeningen van de Hertogen van Gelre. Drie eeuwen bleef deze boerderij in dezelfde familie, die er in 1679 kwam te wonen. Zij heetten Obelinck en waren afkomstig uit Zelhem, hun kinderen gingen zich Kerkwijk noemen. De boerderij die er nu nog staat aan de Haarweg 6 dateert van 1893.

N 12 Oldenboom

De in 1650 genoteerde bewoner was Bernd Oldenboom, in 1670 noemde deze zich Bernd Oldenboom of Lievestro, zijn kinderen gaan zich Berends op Oldenboom noemen en na één generatie weer Oldenboom.
Het adres: Haarweg 10

N 13 Bakhuis

In 1831 eerst voor één familie gebouwd, later in 1860 kwam er een tweede woning bij tot 1880. Albert Bakhuis, straatmaker uit Hengelo, is er geruime tijd eigenaar en bewoner van geweest.
Het adres: Elzeboomweg 2

N 14 Olden Nennemaat

Eerste bewoners kwamen in 1775 van Kerkwijk en heetten ook also. De Nennemaat was een veldnaam met de betekenis van een stukje hooiland van Nenne (voornaam). Een maat kon in één dag gemaaid worden.
Het adres: Elzeboomweg 4

N 15 Nieuwe Nennemaat (Dennemaat)

Is gebouwd op land van de Nennemaat, dat in 1807 aan Gerrit Spijkers op Lievestro verkocht was door Lammert Kerkwijk.
Het adres: Tolhutterweg 15

N 16 Hangemat

Deze boerderij van 1851 heeft maar 25 jaar gestaan aan de Tolhutterweg (links voor de Dennemaat N 15). De veldnaam aldaar is thans hanggat. Hangemat kan dus de betekenis hebben van weide met kolkje (hanc). Het huisnummer gaat in 1915 naar D.J. Arfman, Tolhutterweg 18

N 17 Klein Winkel

Omstreeks 1840 kwam de familie Klein Winkel van de Hesselink F 5 thans de Vellerdijk 1 alhier te wonen.

N 18 Driesteek

Deze boerderij heeft haar naam te danken aan het feit dat zij gebouwd is bij een driesprong. In 1864 kwam de familie Ibbink van de Hoemaker K 3 aldaar te wonen.
Het adres: Mödijk 1

N 19 Bannink

In 1870 kwam de familie Dijkman van C 5 aldaar te wonen, doch niet voor lang, want in 1877 kwam er de familie Bannink, ook deze bleef er maar een paar jaar, evenals de volgende bewoners, totdat de woning die heeft gestaan aan de overzijde van de Elzeboomweg N 13 in 1914 werd afgebroken.

N 20 Kavute

Eerst was het Kavute Hutte, die op de heide om 1879 werd gebouwd en in 1900 afgebroken. Toen werd er een nieuwe woning gebouwd voor de familie Kreunen, die oorspronkelijk van de Kavute C 27 kwam.
Het adres: Tolhutterweg 20

N 22 Nieuw Kerkwijk

Begin 1900 zijn twee identieke Huize Ruurlo woningen gebouwd, waar helaas niet meer de originele luiken de voorgevels sieren.
Het adres: Haarweg 5 en 7

N 23 Diekman

Deze boerderij van 1916 heeft sinds kort weer de luiken met de voor Ruurlo kenmerkende kleuren.
Het adres: Tolhutterweg 22

Tekst : M.J. barones van Heeckeren van Kell
Bronnen : F. Toevank
Gemeente archief Ruurlo

Historie r.k. Begraafplaats st. Willibrordus parochie-Ruurlo

Onlangs is het kruisbeeld op de rooms katholieke begraafplaats geheel gerestaureerd.

Het monument bestaat uit een voetstuk met kruis en corpus en is in 1852 geschonken aan de parochie door de tuinman J.W. Gootink onder voorwaarde dat hij 2 graven kreeg voor hem en zijn echtgenote, ca 3 meter links van het monument. In 1851 was de grond al geschonken aan de parochie voor het aanleggen van een begraafplaats.

Tot 1977 stond er nog een steen met ijzeren kruis op het graf.

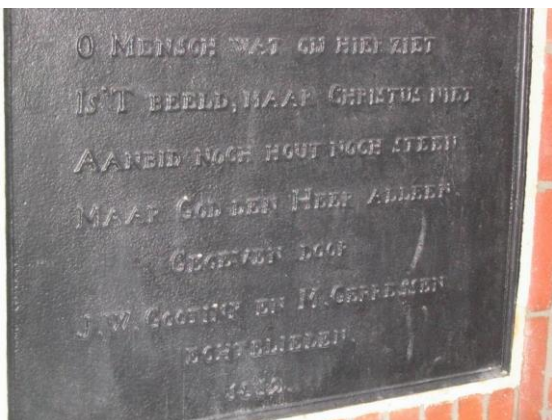
Op het voetstuk van het kruisbeeld is een plaat aangebracht met de tekst:

O mensch wat gij hier ziet
Is 't beeld, maar Christus niet
Aanbid noch hout noch steen
maar God den Heer alleen.

Gegeven door
J.W. Gootink en M. Gerressen
echtelingen
1852

Bijgaand een foto van het monument en detail van de plaat met tekst.

Leo Besselink

BEZUINIGEN, EEN MODERNE FABEL

Langs de rijksweg van Rotterdam naar Dordrecht stond een klein chauffeurscafé waar veel chauffeurs even aanlegden voor een kop koffie of een belegd broodje.

De zaken gingen goed, hij verkocht goede spullen en met een reclamebord langs de weg trok hij steeds meer klanten. De zaak werd verbouwd, de keuken uitgebreid en zijn assortiment vergroot. De omzet steeg en door de mondreclame kwamen er steeds meer bezoekers.

Zijn zoon, pas afgestudeerd in Rotterdam, kwam in de zaak helpen zodat de service werd vergroot en het werken wat minder vermoeiend werd.

De zoon zei op zekere dag tegen zijn vader dat er slechte tijden op komst waren want volgens de radio en ook in de krant werden de economische prognoses steeds slechter.

Als het geld schaars wordt komt er een slechte tijd en misschien wel een crisis.

Je kunt je maar beter voorbereiden op slapte in zaken.

04.32 (08)

Vader dacht: mijn zoon heeft gestudeerd, luistert naar de radio een leest de krant dus moet hij het wel weten. De menukeuze werd beperkt, de verlichting van het reclamebord werd minder, het onderhoud van have en goed werd verwaarloosd en de kwaliteit van de producten was een stuk minder. De omzet daalde drastisch en 's avonds na achten ging de zaak al dicht. "je hebt gelijk jongen" zei de vader tegen zijn zoon, "we gaan een slechte tijd tegemoet."

Tekst: Martin Kok,
naar een idee van "VNO-berichten" van 30 jaar geleden.

Bezoekt allen het groote

Concours-Hippique

te RUURLO, op 13 JULI a.s.

Houdt allen dezen dag vrij, het beloofd heel wat.

GEVRAAGD WORDEN :

Koud- en Warmbloed, Landbouw-,
Rij- en Tuigpaarden, benevens
Shetlandsche Ponny's.

Inschrijvingsbiljetten gratis verkrijg-
baar bij den Secr. J. ZEVALKINK.

Inschrijvingen moeten voor 3 Juli a.s. binnen zijn.

Zeer lage entree prijzen

ZITPLAATSEN 75 CENT. — STAANPLAATSEN 50 CENT.

Kaarten in voorverkoop, 5 cent goedkooper.

Zie verder de Reclame-Biljetten.

Het postkantoor in Ruurlo

Wie onze postbezorgsters in hun fleurige outfit langs de huizen in Ruurlo ziet gaan kan zich nog nauwelijks herinneren, hoe haar voorgangers eruit zagen. Toch is het nog niet zo heel lang geleden dat de brievenbestellers in officieel uniform de wijk ingingen. Driemaal per dag kwam hij (nooit een zij) destijds door de straat in onze stad, en dat zal in de dorpen niet anders zijn geweest. Wij schooljongens keken op tegen de man die, wisten wij, in zijn indrukwekkende lederen tas brieven torste met begeerlijke postzegels. Wat hebben we in die jaren, waarin een gewoon mens zelfs geen telefoon had, veel brieven en kaarten geschreven! Voor alle nieuwtjes, zakelijk en persoonlijk, van ramspoed tot geluk, was je aangewezen op de besteller van de Nederlandsche Posterijen. Geen wonder dat deze ambtenaar bij ieder een zeker ontzag genoot: hij was de betrouwbaarheid in persoon!

Dat gold voor de stad, maar ook voor het dorp. Al in 1827 stond in Ruurlo de bode Jan Willem Meulenkamp in aanzien; hij was de man, die jarenlang de brieven van Ruurlo naar Zutphen bracht, en omgekeerd. Vergeet niet dat in die jaren, lang voordat de Postwet van 1851 van kracht was, de postdienst een particuliere zaak was, toevertrouwd aan mensen op wie je rekenen kon.

Postkantoor in 1907 met familie Meulenkamp

De faam van Jan Willem was misschien een van de redenen, dat in 1904 zijn naamgenoot Bernard Meulenkamp werd aangezocht als kantoorhouder te fungeren in het in te stellen hulpkantoor van Ruurlo. Het kwam goed uit, dat Bernard juist bezig was een huis te bouwen aan de Dorpsstraat, tegenover de kerk, en hij was bereid een deel van zijn woning als kantoorruimte in te richten. De tijd was gunstig; het dorp groeide, er kwamen meer hotel- en pensiongasten, de winkelstand breidde uit.

Wat werd er al niet door de Post geregeld: betalingen, postwissels, spaarbankzaken, telefoonverkeer enzovoort, plus nog de hele brievenbesteldienst. Soms ook moesten ingewikkelde, in ambtelijke taal gestelde formulieren worden ingevuld, wat niet iedereen gemakkelijk afgang. Geloof maar, dat Coby Meulenkamp aan haar loket menigeen hiermee geholpen en veel vragen beantwoord heeft! Zo groeide ondertussen het aantal lokethandelingen tot zo'n vijfendertigduizend per jaar.

Iedereen begrijpt dat op den duur een woonhuis niet langer geschikt was voor postkantoor. In 1912 al diende daarom het toenmalige gemeentebestuur bij de Minister van Verkeer en Waterstaat een verzoek in tot vestiging van een echt Post en Telegraafkantoor. Zijne Excellentie echter zweeg in alle talen. Naar goed gebruik werd toen, in 1917, een commissie ingesteld van invloedrijke Ruurlose ingezetenen, maar hun bemoeiingen bleven zonder resultaat. Misschien had men in Den Haag belangrijker dingen aan het hoofd? De (eerste) Wereldoorlog woedde in al zijn verschikkingen! Eindelijk, in 1919, kreeg de commissie hoopgevende berichten van het Ministerie. Het gemeentebestuur reageerde prompt en kocht in datzelfde jaar een stuk grond aan op de hoek van de Borculose- en (toen) Lochemseweg en hoopte de zaak te bespoedigen door de grond 'om niet' aan het Rijk aan te bieden. Als enige voorwaarde werd gesteld, met de bouw te doen beginnen voor 1 juli 1921. Weer rezen er chicanes, verder uitstel werd bedongen, maar, tot grote opluchting van burgemeester A.E. van Arkel, werd in oktober 1921 met de bouw begonnen. En zowaar: in september 1922 was het gebouw klaar!

Opvallend is, dat de stijl van dit bouwwerk afweek van de toen gebruikelijke. De postkantoren, gebouwd tot ongeveer 1910, maakten een voorname indruk met hoge boogramen, soms een bordes en met een monumentale entree. Dit kantoor in Ruurlo is een heel ander ontwerp. Met zijn strak horizontaal lijnenspel in de voorgevel doet het denken aan de zogenaamde Amsterdamsche school, die na 1920 vooral in het westen opgang maakte. Treffend, dat toen al in het verre Ruurlo zo'n modern bouwsel kon ontstaan! De naam van de architect is, jammer genoeg, niet bekend. Het contactorgaan van de Stichting Heemkunde Denekamp - 't Onderschoer' – noemt in jaargang 1998 no.4 de Rijksbouwmeester als architect. Ook werd er in Ermelo en in Denekamp een zelfde postkantoor gebouwd.

Het klinkt ongelooflijk, maar de posterijen bleven treuzelen met de ingebruikneming. Twee jaar gebeurde er niets; alleen Sophia's Lust heeft er een half jaar gerepeteerd.

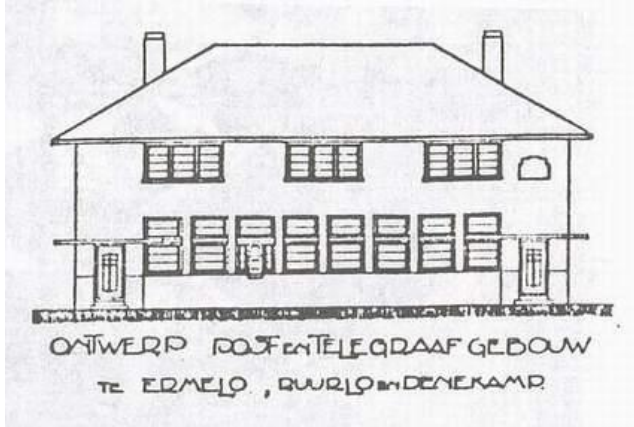
Toch, na gedurig overleg, werd op de 1ste september 1924 (nu tachtig jaar geleden) in Ruurlo het Rijkspost- en Telegraafkantoor geopend. De inwijding van deze aanwinst voor de dorpsgemeenschap zal zeker met feestelijkheden zijn opgeluisterd, ook al staat dat niet in de annalen opgetekend. Sindsdien is aan de buitenkant van het gebouw weinig veranderd. Ook de huidige gebruikers hebben, met eerbied voor het verleden, alleen de noodzakelijke aanpassingen laten aanbrengen. Gelukkig is het bijzonder fraaie gebeeldhouwde rijkswapen gehandhaafd.

Ook aardig is dat het eerste hulppostkantoorje van precies honderd jaar geleden, nu Dorpsstraat nummer 19, ontkomen is aan de vernieuwingsdrift. De vestiging van het Chinese restaurant in 1979 ging natuurlijk niet zonder de Oosterse versiering; toch is dat pand nog goed herkenbaar en een sprekende herinnering aan het oude Ruurlo!

Geraadpleegd:

1. "Ruurlo door de jaren heen" (Ruurlo 1988); samenst. J.H. Tornij en G.J.A. Gotink.
2. Krantenartikelen, onder dankzegging ontvangen van mevr. Ruumpol uit Lochem.

H.P.

Ontwerp postkantoor Ermelo 1921

Postkantoor Denekamp 1998

Nieuwe Apeldoornse courant 1 april 1957

Burgemeester van Borculo treedt op tegen roddelen

(van onze correspondent)

ARNHEM. – De burgemeester van Borculo, mr.D.P.Drost, heeft in de gemeenteraad de 7000 inwoners van zijn stadje ernstig verzocht niet langer meer zo afschuwelijk te roddelen over de conductrices van de Gelderse Tramwegen. Deze vervoersmaatschappij heeft de laatste tijd steeds meer moeilijkheden met het verkrijgen van conductrices voor het depot Borculo.

De meisjes wensen daar niet te gaan wonen, omdat Borculo bekend staat als een berucht 'klets gat', zoals zij het uitdrukken.

Dat is ook een van de redenen waarom de directie van de G.T.W. de voorgenomen verdubbeling van het depot niet in Borculo, maar in Neede laat uitvoeren.

Naar aanleiding daarvan werden er in de raad vragen gesteld, waarop de burgemeester geantwoord heeft, dat hij teleurgesteld was over het misselijke geroddel van zijn gemeentenaren tegenover de conductrices, die zich uit de aard van hun beroep wat anders gedragen dan de andere bewoners van dit Achterhoekse stadje.

De raad heeft deze ernstige woorden van zijn burgervader onderstreept en heeft eveneens op de bevolking een beroep gedaan de meisjes van de G.T.W. ook in haar woorden en gesprekken met rust te laten.

De directie van de G.T.W. tekent hierbij nog aan, dat zij alleen meisjes van uitgesproken onberispelijk gedrag als conductrices in diens neemt. Zij zelfs in Doetinchem een vormingscentrum voor aankomende conductrices opgericht, waarin de meisjes wordt geleerd met de passagiers om te gaan en waarin zij vraagstukken krijgen op te lossen, die hun straks in werkelijke dienst ook worden voorgeschoteld.

Dit stukje, dat ik in mijn archief vond, leek ons ook voor Ruurlo interessant genoeg omdat hier ook nogal wat conductrices bij de G.T.W. hebben gewerkt.

Wim Blu. Red.

Historische vereniging Old Reurle :

Secretariaat: Postbus 61, 7260 AB Ruurlo
Bankrekening Rabo-Berkelland, Ruurlo, Rekeningnummer 3567.22.996

Bestuur :	
Voorzitter:	M.G. Kok, telefoon 0573-453090.
Secretaris:	L.W. Besselink, telefoon 0573-452376, email: leowbesselink@hetnet.nl
Penningmeester:	A. Flierman, telefoon 0573-451921.
Bestuursleden:	mw. R. Greupink-Wolsink, telefoon 0573-452477. A.J. Kettelerij, telefoon 0573-452204. mw. I.H. Brinkhuis-Baltus, telefoon 0573-453376. J.H. Bakker, telefoon 0573-491293.
Commissies:	
Organisatie jaarprogramma:	mw. R. Greupink-Wolsink mw. I.H. Brinkhuis-Baltus.
Beheerder van het Archief en foto's van Ruurlo :	G.J. Kleyn Winkel, telefoon 0573-461248 A.J. Kettelerij
Genealogie en foto's van Ruurlo :	F. Toevank, telefoon 0573-451390
Landbouwwerktuigen:	mw. R. Greupink-Wolsink A. Flierman G.J. Kleyn Winkel J. Oonk , telefoon 0314-625316 <i>De werktuigen staan opgesteld bij Cactus Oase, Jongermanssteeg te Ruurlo</i>
Archeologische werkgroep Coördinator:	J.Oonk.
Project Geschilderd Old Reurle:	J.H. Bakker.
Verspreiding van tijdschrift "Onder d'n Kroezeboom" :	mw. R. Greupink-Wolsink
Redactie Kroezeboom:	
Eindredacteur :	J.H. Tornij; telefoon 0544-379691
Redactieleden:	W.J. Bluemers, telefoon 0573-452062 H. Post, telefoon 0573-451264
Internetsite :	www.oldreurle.nl
Contributie:	leden € 14,- Duoleden € 21,-

Registratie bij Kamer van Koophandel te Arnhem onder inschrijfnummer 40103401
Het kwartaalblad "Onder d'n Kroezeboom" is ingeschreven onder nummer ISSN 0929-919X